

במדבר פרק כא

- (יז) אַז ישׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת עָלַי בְּאֵר עֵינֵי לֵה:
- (יח) בְּאֵר חֲפֹרֶיהָ שָׁרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעַם בְּמַחֲקָה בְּמִשְׁעָנֵי תָם וּמִמְדַבֵּר מִתְנַה:
- (יט) וּמִמְתַּנְה נִסְלִיֵּאל וּמִנְסִלִיֵּאל בְּמוֹת:
- (כ) וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא אֲשֶׁר בְּשִׂדָּה מוֹאָב ר' אִשׁ הַפְּסָגָה וְנִשְׁקָפָה עַל פְּנֵי הַיַּשִּׁימ׃ פ

תלמוד בבלי מסכת תענית דף ט עמוד א

רבי יוסי ברבי יהודה אומר: שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל, אלו הן: משה, ואהרן, ומרים. ושלו מתנות טובות ניתנו על ידם, ואלו הן: באר, וענן, ומן. באר - בזכות מרים, עמוד ענן - בזכות אהרן, מן - בזכות משה. מתנה מרים - נסתלק הבאר. שנאמר + במדבר כ"א ותמת שם מרים, וכתוב בתריה ולא היה מים לעדה,

במדבר רבה פרשה י"ט, כו

"באר חפרוה שרים כרוה נדיבי העם". וכי חפירה היתה שם? אלא שנתנה בזכות אבות שנקראו שרים שגא' (תהלים קה) "פתח צור ויזובו מים כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו". "כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם", שהיו הנשיאים עומדים על גבה ומושכין במטותיהן כל אחד ואחד לשבטו ולמשפחתו וריוח שבין הדגלים מלא מים מאגביצין. אשה שהיתה צריכה לילך אצל חברתה מדגל לדגל היתה מהלכת בספינה שגא' (תהלים ק"ה) "הלכו בציות נהר". ואין ציות אלא ספימת שגא' (ישעיה לג) "וצי אדיר לא יעברנו". והמים יוצאים חוץ למחנה ומקיפין פיסא גדולה שגא' (תהלים כג) "ינחני במעגלי צדק למען שמו" ומגדלים מיני דשאים ואילנות לאין סוף שנאמר "בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני". כל ימים שהיו במדבר כך היו משתמשין בה לכך קילסו "עלי באר חפרוה שרים וממדבר מתנה" שנתנה להם במדבר לשמשן.

מואב, בין מואב ובין הקמרי. הר שבארץ מואב לא נודעו, שבו המקורות. ותר שבארץ ישראל נודעו, שבו הסלעים פמיו שדים ונסמך לקר שבנגידו. ומפני מה נודעו אותו הקר שבארץ ישראל. משל למה נקרא דומה, לשמחה שנאמרה בן ארזיה בא אצלה, קפצה היא וקרמה נגידו וקבלתה. כך נקנסו הסלעים לתוך המקורות ורצו כל אהרן גבורים, והבאר נדה לתוך הנמל והתפורה שם ואבדה כל האכלוסין. כשם שאבד אותם חים. לכך הקיש הכתוב את נהב' בסופה לנחל ארנון. וקדרי ישראל על אוסן קטרים ולא נהב' כל הנסמך הארץ הקדוש נרדף הוא. חרזי מרדכי לפני שמה אפילו אפילו שמה

(כ) אַז ישׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, נאמרה בסוף ארבעים שנה, והבאר נתנה להם מתחלת ארבעים שנה. מה נאה לכתוב כאן. הענין הזה כבר נודע למעלה חסנו, על פן אמר בספר מלחמות ה' את נהב' בסופה, מהו. שעשה להם הקדוש ברוך הוא אותות ונסים בנחלי ארנון, כפי שישעיה להם בים סוף. ומה הם נשים [של] נחלי ארנון. אדם עומד על הקר מזה ומדבר עם חברו בזה אחר, והוא רחוק מקצת שבעה מילין, והדרך יורד לתוך הנמל ועולה, לנרדף של ישראל לצבר בתוך הקרים, נחפסו כל האמות לשם, אכלוסין שאין להם סוף. ישבו מקצתו בתוך הנמל, וקבר מלמעלה עשוי מקורות מקורות, וקנה המקורות הר שבנגידו עשוי סלעים פמיו שדים, שנאמר, ואשר הנחלים. נקנסו האכלוסין לתוך המקורות ואמרו, בשאריו ישראל לתוך הנמל, אלו עומדין לפניו בתוך הנמל, ואנו למעלה מן המקורות ונהרג את פלו. כיון שהגיעו ישראל לאותו מקום, לא הצריכן הקדוש ברוך הוא ליבד למסן לנמל, אלא רפו לקרים, ונקנסו שדים של הר זה לתוך מקורות של הר זה, ומהו פלו. והקיסו הקרים ראשיתם זה לזה ונעשה נדה כבושה, ולא נודע אינה הר נקנסו לתברו. ואותו נמל מפקסין בין חרזי ארץ ישראל לרץ מואב, שנאמר, פי ארנון גבול

(מגדל ארנון)

קהלת רבה פרשה ה

א"ר תנחומא אפילו במים הקב"ה עושה שליחותו ומעשה במוכה שחין שירד לטבול בימה של טבריא וארעת שעתא וטפת בארה של מרים ואסחי ואיתסי, והיכן היא בארה של מרים, א"ר חייא בר אבא כתיב (במדבר כ"א) 'ונשקפה על פני הישימון' שכל מי שעולה על הר ישימון רואה כמין כברה קטנה בימה של טבריא וזו היא בארה של מרים, רבי יוחנן אמר שיערו אותה רבנן והיא מכוונת כל קבל תרעא מציעאה דכנשתא עתיקתא דסרונגיא

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לה עמוד א

אמר רבי חייא: הרוצה לראות בארה של מרים, יעלה לראש הכרמל ויצפה ויראה כמין כברה בים, וזו היא בארה של מרים. אמר רבי מעין המיטלטל - טהור, וזהו בארה של מרים.

מסכת ברכות דף ח עמוד א

תניא נמי הכי: תשע מאות ושלושה מיני מיתה נבראו בעולם, שנאמר: למות תוצאות - תוצאות בגימטריא הכי הוון. קשה שבכלן - אסכרא, ניחא שבכלן - נשיקה, אסכרא - דמיא כחיזרא בגבבא דעמרא דלאחורי נשרא, ואיכא דאמרי: כפיטורי בפי וישט. נשיקה דמיא כמשחל בניתא מחלבא.